

Briselē, 2020. gada 4. decembrī
(OR. en)

Starpiestāžu lieta:
2020/0345(COD)

13709/20
ADD 3

ECODEX 2
EJUSTICE 103
JUSTCIV 147
JAI 1070
COPEN 368
DROIPEN 117
IXIM 132
DATAPROTECT 146

PAVADVĒSTULE

Sūtītājs:	Eiropas Komisijas ģenerālsekretāre, parakstījusi direktore <i>Martine DEPREZ</i>
Saņemšanas datums:	2020. gada 3. decembris
Saņēmējs:	Eiropas Savienības Padomes ģenerālsekretārs <i>Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN</i>
K-jas dok. Nr.:	SWD(2020) 542 final
Temats:	KOMISIJAS DIENESTU DARBA DOKUMENTS IETEKMES NOVĒRTĒJUMA KOPSAVILKUMA ZIŅOJUMS Pavaddokuments dokumentam Priekšlikums - EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA par datorizētu sistēmu saziņai pārrobežu civilprocesos un kriminālprocesos (<i>e-CODEX</i> sistēma) un ar ko groza Regulu (ES) 2018/1726

Pielikumā ir pievienots dokuments SWD(2020) 542 *final*.

Pielikumā: SWD(2020) 542 *final*

Briselē, 2.12.2020.
SWD(2020) 542 final

KOMISIJAS DIENESTU DARBA DOKUMENTS
IETEKMES NOVĒRTĒJUMA KOPSAVILKUMA ZIŅOJUMS

Pavaddokuments dokumentam

Priekšlikums
EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA
par datorizētu sistēmu saziņai pārrobežu civilprocesos un kriminālprocesos (*e-CODEX*
sistēma) un ar ko groza Regulu (ES) 2018/1726

{COM(2020) 712 final} - {SEC(2020) 408 final} - {SWD(2020) 541 final}

Kopsavilkums
Ietekmes novērtējums par datorizētu sistēmu saziņai pārrobežu civilprocesos un kriminālprocesos (e-tiesiskuma komunikācija ar tiešsaistes datu apmaiņas starpniecību — <i>e-CODEX</i> sistēma)
A. Rīcības nepieciešamība
Rīcības pamatojums. Risināmā problēma
<i>e-CODEX</i> ir IT sistēma pārrobežu tiesu iestāžu sadarbībai, kas lietotājiem, neatkarīgi no tā, vai tie ir tiesu iestādes, praktizējoši juristi vai iedzīvotāji, ļauj drošā veidā nosūtīt un saņemt dokumentus, juridiskas veidlapas, pierādījumus vai citu informāciju. <i>e-CODEX</i> sistēmu izstrādāja 21 ES dalībvalsts konsorcijs laikposmā no 2010. līdz 2016. gadam ar ES finansējumu no Konkurētspējas un inovāciju pamatprogrammas (<i>CIP</i>) IKT politikas atbalsta programmas. Dalībvalstis ir brīvprātīgi izmantojušas sistēmu tādām procedūrām kā Eiropas maksājuma rīkojums vai Eiropas procedūra maza apmēra prasībām. Tagad, lai nodrošinātu sistēmas uzturēšanu, attīstību un plašāku piemērošanu citām tiesu procedūrām, būtu jārod risinājums, lai nodrošinātu tai pienācīgu finansējumu un ilgtspēju. Tas ir arī priekšnoteikums sistēmas ieviešanai dalībvalstīs, kuras to līdz šim nav izmantojušas. Komisija jau izstrādā e-pierādījumu digitālās apmaiņas sistēmu (<i>eEDES</i>), izmantojot <i>e-CODEX</i> kā saziņas kanālu. Paredzams, ka dalībvalstis pievienosies <i>eEDES</i> līdz 2021. gadam. <i>e-CODEX</i> arī ir programmatūras risinājums, kuru, ļoti iespējams, izmantos decentralizētas IT sistēmas izveidei saistībā ar dokumentu izsniegšanas un pierādījumu iegūšanas regulām. Nenodrošinot <i>e-CODEX</i> ilgtspējīgu pārvaldību, varētu tikt apdraudēts šis darbs, kā arī darbs attiecībā uz jebkādam procedūrām, kurās šo sistēmu jau izmanto izmēģinājuma kārtā.
Paredzamie šīs iniciatīvas mērķi
Vispārējais mērķis ir veicināt kopējas brīvības, drošības un tiesiskuma telpas efektīvu darbību, nodrošinot optimālu tiesu procedūru izmantošanu. Šā mērķa sasniegšanai būtiska ir kopēja tiešsaistes saziņas sistēma, kas īpaši pielāgota tiesu iestādēm. Konkrētāk, iniciatīvas mērķis ir novērst neefektivitāti pārrobežu saziņā, nodrošinot <i>e-CODEX</i> sistēmas ilgtspējīgu uzturēšanu, un uzlabot efektivitāti, nodrošinot plašāku <i>e-CODEX</i> sistēmas izmantošanu.
ES līmeņa rīcības pievienotā vērtība
Drošas pārrobežu informācijas apmaiņas mehānismu tiesu procesos vislabāk var panākt ES līmenī, jo ir nepieciešams vispārpieņemts risinājums. Ja nav rīcības ES līmenī, pastāv risks, ka dalībvalstis patstāvīgi izstrādā savas sistēmas, kā rezultātā sistēmas nebūs sadarbīgas. Kaut arī uzturēšana ES līmenī rada izmaksas, šis ir vienīgais veids, kā izveidot sadarbīgu sistēmu pārrobežu saziņai starp tiesu iestādēm.

B. Risinājumi
Apsvērtie legislatīvie un nelegislatīvie rīcībpolitiskie risinājumi. Vēlamais risinājums. Pamatojums
Tika apsvērti vairāki legislatīvi un nelegislatīvi risinājumi. Daži risinājumi tika noraidīti jau agrīnā posmā: Atsevišķas juridiskas personas izveide tika noraidīta, jo tas būtu nesamērīgi salīdzinājumā ar ierobežotajiem uzdevumiem, kas šādai struktūrai tiktu uzticēti. Turklāt alternatīvas sistēmas izmantošana vai izstrāde tika noraidīta galvenokārt tāpēc, ka pašreizējais <i>e-CODEX</i> risinājums izrādījās ļoti lietderīgs un efektīvs procedūrām, kurām tas jau tiek izmantots, un ir pamatoti sagaidīt atdevi no <i>e-CODEX</i> izveidē jau ieguldītajiem 24 miljoniem EUR. Arī komerciāls risinājums radītu problēmas ar ilgtermiņa ilgtspēju un datu apmaiņas konfidencialitāti un integritāti, jo risinājuma īpašniekam teorētiski varētu būt piekļuve datiem, kas pārsūtīti, izmantojot tā risinājumu. <i>e-CODEX</i> nodošanu dalībvalstij vai dalībvalstu konsorcijam nebija iespējams apsvērt, jo dalībvalstis nepārprotami noraidīja šādu iespēju. Dalībvalstis, kā pausts vairākos Padomes secinājumos, deva priekšroku nodot <i>eu-LISA</i> turpmāku <i>e-CODEX</i> uzturēšanu. Šajos apstākļos tika vērtēti divi risinājumi, ņemot vērā bāzes scenāriju, t. i., netiek nodrošināta pastāvīga uzturēšana, kā rezultātā <i>e-CODEX</i> darbība tiktu pārtraukta. Starp šiem par vispiemērotāko tika uzskatīta iespēja nodot <i>e-CODEX</i> aģentūrai. Alternatīva iespēja uzdot Komisijai nodrošināt <i>e-CODEX</i> uzturēšanu tika uzskatīta par mazāk vēlamu, jo būtu grūtāk nodrošināt dalībvalstu iesaisti sistēmas pārvaldībā — dalībvalstis uzskata to

par svarīgu, lai garantētu tiesu varas neatkarību. Aģentūra varētu būt arī elastīgāks risinājums, kas ļautu labāk ņemt vērā ieinteresēto personu devumu. Starp esošajām aģentūrām Eiropas Aģentūra lielapjoma IT sistēmu darbības pārvaldībai brīvības, drošības un tiesiskuma telpā (*eu-LISA*) ir vienīgā, kurai ir attiecīga pieredze lielapjoma IT sistēmu pārvaldībā, un tāpēc tai būtu jāuztic uzdevums pārvaldīt *e-CODEX*. Lai varētu pieņemt *e-CODEX* juridisko pamatu, kā arī nodrošināt atbilstošu nodošanas procesu, pašreizējam dalībvalstu konsorcijs vai jaunai struktūrai jāturpina uzturēt *e-CODEX* laikposmā no 2021. līdz 2023. gadam.

Atbalsts konkrētajiem risinājumiem

Dalībvalstis ir stingri iestājušās par *e-CODEX* nodošanu aģentūrai un uzskata *eu-LISA* par vispiemērotāko iespēju (jaunākie Padomes secinājumi, kas pieņemti Tieslietu un iekšlietu padomē 2020. gada oktobrī).

Ieinteresētās personas, kuras pārstāv lielākās juridisko profesiju organizācijas Eiropā, arī ir paidušas atbalstu pastāvīgam *e-CODEX* sistēmas risinājumam. Vairākas ieinteresētās personas, kuras atbildēja uz sākotnējo ietekmes novērtējumu, uzskatīja *eu-LISA* par vispiemērotāko struktūru sistēmas pārvaldībai.

C. Vēlamā risinājuma ietekme

Ieguvumi no vēlamā risinājuma (ja nav, no galvenajiem risinājumiem)

e-CODEX kā būtiska IT sistēma tiesu iestāžu sadarbības digitalizācijai vienkāršos un paātrinās pārrobežu tiesu procedūras. Uzlabojot pārrobežu procesu efektivitāti, *e-CODEX* ļaus arī uzlabot digitālā vienotā tirgus darbību. *e-CODEX* izmantošana pozitīvi ietekmēs cīņu pret pārrobežu noziedzību, veicinot tiesu iestāžu sadarbību krimināllietās. Procedūru digitalizācijas rezultātā varētu palielināties arī valstu tiesu efektivitāte.

ES regulatīva aģentūra, piemēram, *eu-LISA*, būs spējīga nodrošināt *e-CODEX* sistēmas ilgtermiņa uzturēšanu. Aģentūra varēs pieņemt pārvaldības procedūras, kas ļaus ātri ņemt vērā dažādu kopienu, tostarp dalībvalstu un *e-CODEX* lietotāju, vajadzības.

Vēlamā risinājuma izmaksas (ja nav, galveno risinājumu izmaksas)

Dalībvalstu *e-CODEX* konsorcijs pašlaik pildīto uzdevumu pārņemšana ES budžetā radīs izmaksas. Kopējās izmaksas 2022.–2027. gadam sasniedz 9,667 miljonus EUR (vidējās izmaksas gadā — 1,611 miljoni EUR). Izmaksas ietver *eu-LISA* un Komisijas veiktajām darbībām nepieciešamos papildu cilvēkresursus. *eu-LISA* iekšējo resursu darbā pieņemšana sāksies jau 2022. gada 1. septembrī ar divām līgumdarbinieku amata vietām. No 2023. gada 1. janvāra *eu-LISA* jābūt kopā diviem pagaidu darbiniekiem un trīs līgumdarbiniekiem, kas nodrošinās attiecībā uz *e-CODEX* veicamās pamatfunkcijas. Turklāt Komisijai (Tiesiskuma un patērētāju ģenerāldirektorātam) būs jāiesaistās *eu-LISA* darba politikas pārvaldības nodrošināšanā, aģentūras uzraudzībā un regulā paredzēto nepieciešamo īstenošanas aktu sagatavošanā. No 2022. gada tai būs vēl viena papildu likumā paredzēta amata vieta.

Ietekme uz uzņēmumiem, arī MVU un mikrouzņēmumiem

MVU un mikrouzņēmumi būs ieguvēji no *e-CODEX* nodrošinātās tiesu procedūru digitalizācijas. Iespēja iesniegt prasības tiesā tiešsaistē, piemēram, Eiropas maksājuma rīkojumu vai prasības saskaņā ar Eiropas procedūru maza apmēra prasībām, samazinās pasta izdevumus un ļaus ietaupīt, pateicoties efektīvākām un īsākām procedūrām. Pēc *e-CODEX* ieviešanas, izmantojot konkrētu juridisku procedūru, MVU (vai citiem dalībniekiem) neradīsies papildu izmaksas.

Vai būs būtiska ietekme uz valstu budžetu un administrācijām?

Ir paredzams, ka ietekme uz valstu tiesu iestāžu spēju sadarboties ar kolēģiem citās dalībvalstīs būs pozitīva. Piemēram, *e-CODEX* sistēma varētu atvieglot nesamaksātu naudas sodu iekasēšanu no ārvalstu iedzīvotājiem par ceļu satiksmes noteikumu pārkāpumiem.

e-CODEX uzstādīšana un izmantošana radīs izmaksas tām dalībvalstīm, kuras to vēl nav izdarījušas. Izmaksām nevajadzētu pārsniegt 80–100 persondienas vienam izvietojumam.

Cita nozīmīga ietekme. Ne vairāk kā 6 rindas

Turpmāka tādas IT sistēmas kā *e-CODEX* izmantošana juridiskām procedūrām ļaus ietaupīt dabas resursus, samazinot papīra izmantojumu. Arī transporta pakalpojumu mazākai izmantošanai pasta piegāžu nodrošināšanai būs pozitīva ietekme uz vidi. Ir paredzama arī papildu ietekme, kas veicinās valsts pārvaldes digitalizāciju, ņemot vērā, ka *e-CODEX* risinājumu varētu izmantot arī iekšējām vajadzībām, ne tikai pārrobežu lietās.

D. Turpmākā rīcība

Politikas pārskatīšanas termiņš. Ne vairāk kā 4 rindas

Trīs gadus pēc *e-CODEX* nodošanas *eu-LISA* un pēc tam ik pēc četriem gadiem Komisija izvērtēs, cik lielā mērā šis risinājums ir bijis efektīvs. Pamatojoties uz šo izvērtējumu, Komisija pieņems lēmumu par turpmākiem pasākumiem.